

P R A V I L N I K
**o načinu provođenja izbora u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne
i Hercegovine**

Na temelju članka 2.9 stavak (1) točke 2., a u svezi sa člankom 1.5 stavak (3) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, brojevi: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 i 32/10), Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je na 32. sjednici održanoj 15. 7. 2010. godine, d o n i j e l o

P R A V I L N I K

o načinu provođenja izbora u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine

Članak 1. **(Predmet)**

Ovim pravilnikom utvrđuje se: način određivanja biračkih mjesta u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: “DKP BiH”), način imenovanja biračkih odbora, obuka biračkih odbora, zaštita biračkoga prava, način zaduživanja izbornoga materijala, način glasovanja, način pakiranja izbornoga materijala i način dostave izbornoga materijala u glavni centar za brojanje Središnjega izbornoga povjerenstva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: “Središnje izborno povjerenstvo BiH”).

Članak 2. **(Biračko mjesto).**

(1) Biračko mjesto u DKP-ima BiH je posebno uređen prostor gdje birači upisani u Središnji birački popis za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine za glasovanje u DKP-ima BiH ostvaruju svoje biračko pravo, te se na njima, nakon zatvaranja za glasovanje, na dan održavanja izbora vrši prebrojavanje omotnica s glasačkim listićima.

(2) Biračko mjesto u DKP-ima BiH se označava na način (međunarodna slovna oznaka države u kojoj se nalazi DKP BiH) i redni broj biračkoga mjesta (počevši sa 01), npr. biračko mjesto u DKP BiH u Austriji –A 01.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH, najkasnije 65 dana prije dana održavanja izbora, donosi odluku o određivanju biračkih mjesta za glasovanje u DKP-ima BiH gdje birači, upisani u Središnji birački popis za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine za glasovanje u DKP-ima BiH, mogu glasovati.

(4) Središnje izborno povjerenstvo BiH određuje biračka mjesta iz stavka (3) ovoga članka prema broju birača upisanih u Središnji birački popis za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, a koji su registrirani za glasovanje osobno u DKP-ima BiH, i to najmanje 50 birača, a iz opravdanih razloga može se donijeti odluka o glasovanju u DKP-u gdje je prijavljen i manji broj birača.

(5) Središnje izborno povjerenstvo BiH uspostaviti će biračko mjesto u DKP-u BiH ako su se ispunili uvjeti iz stavka (4) ovoga članka za glasovanje osobno u DKP-u BiH, kao i ako postoje organizacijsko-tehnički uvjeti za organiziranje glasovanja u DKP-u BiH.

(6) Ukoliko se nisu ispunili uvjeti iz stavka (4) ovoga članka za glasovanje osobno u DKP-ima BiH, registriranim biračima omogućit će se glasovanje poštom. Središnje izborno povjerenstvo BiH će o toj odluci ove birače obavijestiti poštom najkasnije 65 dana prije dana održavanja izbora.

(7) Središnje izborno povjerenstvo BiH dostavlja odluku iz stavka (3) ovoga članka DKP-ima BiH, putem Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: „Ministarstvo vanjskih poslova BiH”) najkasnije 15 dana od dana donošenja odluke kao i popis svih birača koji će glasovati u tom DKP-u BiH, kako bi na ispravan način obavijestili birače upisane u Središnji birački popis za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine za glasovanje u DKP-ima BiH o tome gdje mogu glasovati.

Članak 3. (Sadržaj odluke)

Odluka iz članka 2. stavak (3) ovoga pravilnika sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv DKP-a BiH i broj biračkoga mjesta,
- b) ukupan broj birača koji glasuju na biračkom mjestu i
- c) mjesto za potpis i otisak pečata.

Članak 4. (Objava biračkih mjesta)

Središnje izborno povjerenstvo BiH najkasnije 30 dana prije dana održavanja izbora objavljuje koja su biračka mjesta određena za glasovanje i na kojim lokacijama se nalaze u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH.

Članak 5. (Birački odbori, kvalifikacije)

(1) Pored općih uvjeta propisanih člankom 2.2. stavak (1) Izbornoga zakona BiH, član biračkoga odbora u DKP-ima BiH mora ispunjavati posebne uvjete:

- a) da je upisan u izvadak iz Središnjega biračkoga popisa za birače koji glasuju izvan BiH za glasovanje u DKP-u BiH koji je određen za glasovanje, a izuzetno, ako nema dovoljno kandidata koji su upisani za glasovanje u DKP-u BiH, može i ako je registriran za glasovanje poštom i
- b) da ima najmanje završenu srednju školu.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH imenuje članove biračkih odbora i njihove zamjenike po prijedlogu Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine. U biračkom odboru obvezno se osigurava zastupljenost članova iz svakoga konstitutivnoga naroda.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH nastojat će, prigodom imenovanja članova biračkih odbora i njihovih zamjenika, osigurati da broj članova manje zastupljenoga spola bude najmanje 1/3 od ukupnoga broja članova.

(4) Ukoliko Ministarstvo vanjskih poslova BiH ne dostavi prijedloge za imenovanje biračkih odbora u određenim DKP-ima BiH, imenovanje biračkih odbora iz reda birača koji su registrirani za glasovanje putem pošte izvršit će Središnje izborno povjerenstvo BiH.

Članak 6.
(Broj članova)

(1) Birački odbor sastoji se od predsjednika i dva člana i njihovih zamjenika ako je u izvatku iz Središnjega biračkoga popisa za birače koji glasuju izvan BiH za glasovanje u DKP-u BiH, koji je određen za glasovanje, upisano do 300 birača.

(2) Birački odbor sastoji se od predsjednika i četiri člana i njihovih zamjenika ako je u izvatku iz Središnjega biračkoga popisa za birače koji glasuju izvan BiH za glasovanje u DKP-u BiH, koji je određen za glasovanje, upisano više od 300 birača.

Članak 7.
(Prijedlozi)

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH, najkasnije u roku od 65 dana prije dana održavanja izbora, upućuje zahtjev Ministarstvu vanjskih poslova BiH da dostavi prijedlog članova biračkih odbora u DKP-ima BiH koji su određeni za biračko mjesto za glasovanje državljana Bosne i Hercegovine koji su se prijavili da glasuju osobno u DKP-ima BiH.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH, uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka, dostavlja Ministarstvu vanjskih poslova BiH i odluku o DKP-ima BiH koji su određeni za glasovanje.

(3) Ministarstvo vanjskih poslova BiH, najkasnije u roku od 10 dana od dana prijma zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH prijedlog za članove biračkih odbora i njihove zamjenike u DKP-ima BiH, vodeći računa da predloženi kandidati ispunjavaju uvjete propisane člankom 5. ovoga pravilnika.

Članak 8.
(Odluka)

Na odluku Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o imenovanju predsjednika, članova biračkih odbora i njihovih zamjenika u DKP-ima BiH nezadovoljna strana može uložiti žalbu Prizivnome odjelu Suda BiH, putem faksa, u roku od dva dana od prijma odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.

Članak 9.
(Obuka, provjera znanja i certificiranje)

(1) Sukladno planu i programu edukacije, Središnje izborno povjerenstvo BiH organizirat će obuku predsjednika i članova biračkih odbora u DKP-ima BiH, kao i njihovih zamjenika, o načinu glasovanja i brojanju omotnica s glasačkim listićima.

(2) Nakon provedene obuke Središnje izborno povjerenstvo BiH će, prema metodologiji koju ustvrdi, izvršiti provjeru znanja i uspješnim predsjednicima i članovima biračkih odbora i njihovim zamjenicima u DKP-ima BiH dodijeliti certifikate.

(3) Izgled certifikata iz stavka (2) ovoga članka utvrđuje Središnje izborno povjerenstvo BiH i certifikat je sastavni dio ovoga pravilnika.

Članak 10. (Naknada za rad u biračkom odboru)

(1) Predsjednik i članovi biračkih odbora i njihovi zamjenici, koji su sudjelovali u radu biračkog odbora, imaju pravo na naknadu za svoj rad.

(2) Odluku o visini naknade za rad biračkih odbora u DKP-ima BiH donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

Članak 11. (Osiguranje prostora određenoga za biračko mjesto)

Birački odbori u DKP BiH dužni su najkasnije 12 sati prije dana održavanja izbora osigurati da prostor, koji je određen za biračko mjesto, bude pripremljen za otvaranje.

Članak 12. (Zaštita biračkoga prava)

Središnje izborno povjerenstvo BiH ima prvostupanjsku nadležnost za odlučivanje o povredama izbornoga procesa i izbornih prava na biračkim mjestima u DKP-ima BiH.

Članak 13. (Podnošenje prigovora)

Birač i politički subjekt čije je pravo ustanovljeno Izbornim zakonom BiH povrijeđeno, mogu podnijeti prigovor Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku i na način propisan odredbama Naputka o procedurama za rješavanje po prigovorima i žalbama podnesenim Središnjem izbornom povjerenstvu BiH i izbornim povjerenstvima ("Službeni glasnik BiH", br. 37/10 i 53/10).

Članak 14. (Dostava izbornoga materijala)

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH će najkasnije sedam dana prije otvaranja biračkih mjesta dostaviti Ministarstvu vanjskih poslova BiH izborni material, i to:

- a) izvadak iz Središnjega biračkoga popisa za određeno biračko mjesto u DKP BiH;
- b) odgovarajući broj kompleta glasačkih listića;
- c) odgovarajući broj glasačkih kutija;
- d) komplet obrazaca za biračko mjesto;
- e) plakate s napucima o načinu glasovanja i informativnim sadržajima za birače;
- f) zapisnik o radu biračkog odbora (ZARBO) propisan Pravilnikom o provedbi izbora u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 37/10) i
- g) potrošni materijal prema specifikaciji iz obrasca Z1 zapisnika iz točke f) ovoga stavka, neophodan za proces glasovanja i brojanja glasačkih listića.

- (2) Ministarstvo vanjskih poslova BiH će tri dana prije, a najkasnije 12 sati prije otvaranja biračkih mjesta u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, dostaviti biračkom odboru odgovarajućeg DKP-a BiH izborni materijal iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Birački odbor provjerava je li izborni materijal koji je primio od Ministarstva vanjskih poslova BiH kompletan i u ispravnom stanju, što upisuje u obrazac Z1 zapisnika iz stavka 1. točka f) ovoga članka.
- (4) Nakon primljenoga izbornoga materijala predsjednik i članovi biračkog odbora provjeravaju prostor koji je predviđen za biračko mjesto i otklanjaju eventualne nedostatke ako utječu na zakonitost rada biračkoga odbora. Uočavanje o stanju biračkoga mjesta upisuje se u obrazac Z2 zapisnika. Predsjednik i članovi biračkoga odbora odgovorni su za sigurnost biračkog materijala na biračkom mjestu od trenutka prijma materijala pa do završetka svih svojih dužnosti nakon zatvaranja biračkog mjesta, okončanja procesa brojanja omotnica i uručenja glasačkog materijala.
- (5) Birački odbor uklanja s biračkoga mjesta sve oznake i obilježja koja upućuju na političke stranke, vjerske simbole, kao i ostale oznake koje mogu imati diskriminacijsko značenje. Birački odbor postavlja oznaku biračkoga mjesta, ulaza i izlaza, smjera lokacije biračkoga mjesta, zabrane unošenja oružja, zabrane pušenja i izlaže kandidatske liste.
- (6) Predsjednik i članovi biračkog odbora uređuju biračko mjesto tako da se omogući nesmetan protok birača na biračkom mjestu.
- (7) Predsjednik biračkoga odbora prilikom otvaranja biračkog mjesta dužan je, sukladan propisu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, odrediti dužnosti svakom članu biračkog odbora, odnosno odrediti koji će član biračkog odbora biti zadužen za kontrolu reda, identifikaciju, izdavanje glasačkih listića i za kontrolu glasačke kutije te evidentirati ih u dijelu zapisnika o radu biračkog odbora predviđenom za unošenje navedenih podataka.
- (8) Pitanja u svezi sa naknadom (prijeko potrebnim troškovima) za dostavu izbornog materijala, bit će regulirana posebnom odlukom.

Članak 15. **(Prije otvaranja biračkog mjesta)**

- (1) Svi članovi biračkog odbora moraju doći na biračko mjesto najmanje sat vremena prije početka otvaranja biračkog mjesta. U tome vremenskom razdoblju samo članovi biračkog odbora i akreditirani promatrači mogu nazočiti na biračkom mjestu.
- (2) Birački odbor određuje mjesto za svaku glasačku kabinu, vodeći računa da nitko unutar ili izvan biračkog mjesta ne može vidjeti birača dok glasuje. Otvor glasačke kabine treba biti okrenut prema zidu. Izuzetno, ako nije moguće glasačku kabinu postaviti pored zida, može se postaviti pored prozora, tako da se prozor pokrije i da se onemogućí pogled izvana u glasačku kabinu.
- (3) Prije početka glasovanja predsjednik, odnosno članovi biračkog odbora:
- a) upisuju svoja imena u zapisnik i potpisuju se u dijelu zapisnika koji je za to predviđen;
  - b) potpisuju izjavu i kodeks ponašanja iz obrasca Z3 zapisnika;
  - c) ispisuju sve neophodne podatke na omotnice, odnosno pakete;
  - d) predsjednik upisuje u obrazac za brojno stanje broj birača koji su upisani u izvadak iz Središnjega biračkog popisa;
  - e) ručno broje primljene omotnice sa glasačkim listićima i predsjednik u obrazac za brojno stanje upisuje ukupan broj primljenih omotnica;

- f) pokazuju praznu glasačku kutiju nakon čega na nju stavljaju plastične pečate;
- g) predsjednik u obrazac za brojno stanje upisuje serijske brojeve pečata glasačke kutije;
- h) postavljaju zapečaćenu glasačku kutiju na mjesto gdje je svi nazočni mogu vidjeti;
- i) predsjednik upisuje u Obrazac Z4 zapisnika vrijeme otvaranja biračkog mjesta;
- j) predsjednik provjerava promatračevu identifikacijsku ispravu s fotografijom, koju zadržava do trenutka kada promatrač napušta biračko mjesto, utvrđuje da li se ime promatrača nalazi na akreditaciji i u obrazac Z5 zapisnika upisuje ime promatrača, naziv subjekta koji ga je akreditirao, broj njegove akreditacije, vrijeme kada je promatrač stigao i vrijeme kada je promatrač napustio biračko mjesto;
- k) predsjednik upućuje promatrače na mjesto gdje mogu sjesti i promatrati izborne aktivnosti, te ih upozorava da se ne mogu miješati u izborni proces niti gledati u glasačku kabinu, ali da mogu postavljati pitanja u svezi s izbornim procesom.

Članak 16. (Vrijeme rada)

Biračka mjesta otvaraju se u 7.00 sati, a zatvaraju se u 19.00 sati, po lokalnom vremenu.

Članak 17. (Važeća isprava za identifikaciju)

Za utvrđivanje identiteta birača služi jedna od sljedećih važećih isprava s fotografijom:

- a) osobna iskaznica,
- b) putovnica,
- c) vozačka dozvola,
- d) važeća osobna isprava izdana od zemlje domaćina i
- e) prognanički karton izdan od vlade zemlje domaćina ili druge međunarodne organizacije.

Članak 18. (Tajnost glasovanja)

(1) Ispunjavanje glasačkog listića na biračkom mjestu je tajno, glasovanje je osobno.

(2) Nijedna osoba ne smije ometati birača koji ispunjava glasačke listiće, niti smije tražiti od njega bilo kakve informacije o tome za koga želi glasovati, za koga glasuje ili za koga je glasovao, niti smije sprječavati ili pokušati spriječiti nekoga u ostvarivanju njegovog biračkog prava.

Članak 19. (Izdavanje glasačkog listića)

(1) Prilikom ulaska na biračko mjesto radi glasovanja svaki birač mora predložiti jednu od važećih osobnih isprava, sukladno članku 17. ovoga pravilnika.

(2) Nakon što birač dokaže svoj identitet članu biračkoga odbora i njegovo ime bude pronađeno u izvratku iz Središnjega biračkoga popisa za birače koji glasuju u DKP BiH, birač se potpisuje identično kao na identifikacijskoj ispravi pored svog imena u izvratku iz Središnjega biračkog popisa.

(3) Nakon što birač bude identificiran i potpiše se u izvadak iz Središnjega biračkoga popisa član biračkog odbora za izdavanje glasačkih listića biraču izdaje omotnicu sa kombinacijom glasačkih listića za izbornu jedinicu za koju je birač registriran za glasovanje.

Članak 20. (Ometanje procesa glasovanja)

(1) Ako na biračkom mjestu postoji opasnost za red i mir, ako dođe do nasilja ili se otkrije oružje ili opasni predmeti, predsjednik biračkog odbora će:

- a) poduzeti aktivnosti da se ukloni opasnost, nasilje, oružje ili opasne predmete s biračkoga mjesta;
- b) ako se opasnost, nasilje, oružje ili opasni predmeti ne mogu odmah otkloniti, prekinuti glasovanje za onoliko vremena koliko je potrebno da se ponovno uspostavi red i mir na biračkom mjestu i
- c) nakon prekida glasovanja i ponovno uspostavljenoga reda i mira, predsjednik biračkog odbora će produžiti vrijeme glasovanja za onoliko vremena koliko je prekid trajao.

Članak 21. (Zatvaranje biračkoga mjesta)

Biračima koji su u redu za glasovanje u trenutku zatvaranja biračkog mjesta u DKP BiH odobrava se glasovanje na način tako da se svim biračima koji se nađu u redu u vrijeme zatvaranja biračkog mjesta omogući da glasuju.

Članak 22. (Brojanje omotnica s glasačkim listićima)

(1) Nakon zatvaranja biračkoga mjesta uz nazočenje akreditiranih promatrača predsjednik i članovi biračkoga odbora biračkoga mjesta za glasovanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH broje omotnice s glasačkim listićima na sljedeći način:

- a) broje i upisuju ukupan broj preostalih neiskorištenih omotnica s glasačkim listićima za svaku izbornu razinu u obrazac za brojno stanje;
- b) pakiraju neiskorištene omotnice s glasačkim listićima za svaku izbornu razinu u originalnu kutiju;
- c) broje i upisuju u obrazac za brojno stanje ukupan broj potpisa glasača s izvatka iz Središnjega biračkoga popisa;
- d) broje i upisuju ukupan broj oštećenih glasačkih listića za svaku izbornu razinu i pakiraju ih u odgovarajuću omotnicu;
- e) nakon upisa prethodno utvrđenih podataka u obrazac za brojno stanje za biračko mjesto za glasovanje u DKP-ima BiH otvaraju glasačku kutiju i stavljaju sadržaj na sto tako da to vide svi nazočni;
- f) razvrstavaju omotnice s glasačkim listićima za glasovanje u DKP-ima BiH po osnovnim izbornim jedinicama za koje su birači glasovali, odnosno po oznakama kombinacija glasačkih listića na omotnicama;
- g) broje omotnice s glasačkim listićima za glasovanje u DKP-ima BiH, što znači da se omotnice s glasačkim listićima s biračkih mjesta za glasovanje u DKP-ima BiH ne otvaraju i ne broje se glasački listići na biračkom mjestu u DKP-ima BiH kontroliraju se i broje omotnice s glasačkim listićima, a dobiveni broj omotnica po osnovnim izbornim jedinicama za koje su birači glasovali predsjednik upisuje u obrazac za brojno stanje za glasovanje u DKP-ima BiH;

- h) vežu zajedno omotnice za glasovanje u DKP-ima BiH s istim kombinacijama glasačkih listića po osnovnim izbornim jedinicama i pakiraju ih u odgovarajuću zaštitnu vreću za pakiranje izbornoga materijala u DKP-ima BiH prema odredbama ovoga pravilnika;
- i) popunjavaju i potpisuju obrazac za brojno stanje za biračka mjesta za glasovanje u DKP-ima BiH.

(2) Originalni obrazac brojnoga stanja, zapisnik o radu biračkoga odbora - ZARBO i upakirani izborni materijal birački odbor u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, putem Ministarstva vanjskih poslova BiH, dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

Članak 23. **(Primjena drugih propisa)**

Na sva pitanja u svezi sa izbornim procesom i provođenjem izbora koja nisu regulirana ovim pravilnikom, primjenit će se odgovarajuće odredbe Izbornoga zakona BiH i provedbenih akata Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.

Članak 24. **(Stupanje na snagu)**

Ovaj pravilnik stupa na snagu sljedećega dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“ i objavit će se u „Službenim novinama F BiH“, „Službenom glasniku RS“, „Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH“, web stranici Središnjega izbornoga povjerenstva BiH www.izbori.ba i bit će dostavljena Ministarstvu vanjskih poslova BiH.

Broj: 05-1-02-2-3207/10
Sarajevo, 15. 7. 2010. godine

Predsjednica
Irena Hadžiabdić

Na temelju članka 9. stavak (2) Pravilnika o načinu provođenja izbora u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj__/10) Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine, i z d a j e

C E R T I F I K A T

o uspješno završenoj obuci za predsjednika i članove biračkih odbora za glasovanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine

Potvrđuje se da je _____, JMB _____ iz
(ime, ime roditelja i prezime)

_____ nazočio/la obuci koja se organizira za članove biračkih odbora u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine, sukladno Planu i programu edukacije koji donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH za provođenje izbora koji se održavaju _____ godine i da je u s p j e š n o završio/la obuku za predsjednika i članove biračkih odbora za glasovanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine.

Nadnevak: _____

M.P.

Predsjednica

Serijski broj: _____

Irena Hadžiabdić

